

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับความเหมาะสมของตัวบ่งชี้ในมาตรฐานโรงเรียนพุทธศักราช 2541 และเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของตัวบ่งชี้ในมาตรฐานโรงเรียนพุทธศักราช 2541 ของผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหารโรงเรียนแตกต่างกัน ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ขั้นตอนดำเนินการวิจัย
2. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การจัดกระทำ และการวิเคราะห์ข้อมูล

รายละเอียดวิธีดำเนินการวิจัยแต่ละหัวข้อมีดังต่อไปนี้

1. ขั้นตอนดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยเป็น 6 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ขั้นการศึกษาข้อมูลเบื้องต้น

ผู้วิจัยศึกษาแนวคิดหรือทฤษฎีเกี่ยวกับผู้บริหารโรงเรียน โดยได้ศึกษาถึงบทบาทหน้าที่คุณลักษณะที่สำคัญ ความคิดเห็น วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหารโรงเรียน พร้อมทั้งศึกษามาตรฐานโรงเรียน พุทธศักราช 2541 ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มาตรฐานการศึกษา คุณภาพการศึกษา การพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการประกันคุณภาพการศึกษา จากเอกสาร ตำรา และงานวิจัย เพื่อให้ได้ข้อมูลในการกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย

2. ขั้นการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามโดยกำหนดกรอบของแบบสอบถามตามโครงสร้างเนื้อหาในมาตรฐานโรงเรียนพุทธศักราช 2541 ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งศึกษาใน 3 ด้าน คือ มาตรฐานคุณภาพนักเรียน มาตรฐานในการเรียนการสอน และมาตรฐานการบริหารโรงเรียน เพื่อให้ได้เครื่องมือวิจัยตรงตามกรอบแนวคิดในการวิจัย

3. ขั้นตอนการตรวจสอบเครื่องมือด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยขอให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงของเนื้อหาและความถูกต้องตามหลักวิชา รวมทั้งความสอดคล้องกันของข้อคำถาม ตลอดจนภาษาที่ใช้ อันเป็นการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) เพื่อให้ได้เครื่องมือที่มีความตรง

4. ขั้นตอนการทดลองใช้

ผู้วิจัยทดลองใช้เครื่องมือกับผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถามแล้วปรับปรุงเพื่อให้ได้แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

5. ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 391 คน

6. ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลและรายงานผล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคำนวณ โดยเฉพาะด้านมาตรฐานคุณภาพนักเรียนจะใช้ประชากรจำนวน 390 คน ในการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวบ่งชี้ที่ 3 และตัวบ่งชี้ 4 และทำการแปลผล สรุปผล อภิปรายผล และจัดทำเป็นรายงานผลการวิจัย

2. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาจากประชากร ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปีการศึกษา 2545 จำนวน 391 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน เกี่ยวกับความเหมาะสมของตัวบ่งชี้ในมาตรฐานโรงเรียน พุทธศักราช 2541 แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check-list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating-scales) ซึ่งเป็นความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับความเหมาะสมของตัวบ่งชี้ในมาตรฐานโรงเรียนพุทธศักราช 2541

ซึ่งจะศึกษาใน 3 ด้าน จำนวน 44 ตัวบ่งชี้และกำหนดค่าน้ำหนักคำตอบเป็น 5, 4, 3, 2 และ 1 ตามลำดับ

- 5 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับเหมาะสมมากที่สุด
หรือร้อยละ 80-100 ตามสภาพภารกิจและความต้องการ
- 4 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับเหมาะสมมาก
หรือร้อยละ 70-79 ตามสภาพภารกิจและความต้องการ
- 3 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับเหมาะสมปานกลาง
หรือร้อยละ 60-69 ตามสภาพภารกิจและความต้องการ
- 2 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับเหมาะสมน้อย
หรือร้อยละ 50-59ตามสภาพภารกิจและความต้องการ
- 1 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับเหมาะสมน้อยที่สุด
หรือร้อยละ 0-49 ตามสภาพภารกิจและความต้องการ

4. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวบ่งชี้ในมาตรฐานโรงเรียน เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดและรูปแบบที่เหมาะสมในการสร้างแบบสอบถาม
2. สร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ตัวเลือก โดยใช้ตัวบ่งชี้ในมาตรฐานโรงเรียนพุทธศักราช 2541 ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มาเป็นกรอบในการสร้างแบบสอบถาม แล้วนำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) และความเหมาะสมของข้อคำถาม ซึ่งเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ คือเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกทางด้านการศึกษา โดยมีความรู้เกี่ยวกับการวิจัยและผ่านการปฏิบัติงานทางด้านการวิจัยเป็นอย่างดี
3. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง จำนวน 30 คน
4. นำแบบสอบถามที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ ด้วยวิธีคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (α -Cronbach, s Alpha Coefficiency) ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.983
5. จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยจะดำเนินการดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา เสนอด่วนหัวหน้า การประถมศึกษาอำเภอทุกอำเภอ ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในแต่ละอำเภอ
2. นำหนังสือจากสถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยาพร้อมแบบสอบถามไปยังสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทั้งหมด 16 อำเภอ ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยประสานงานกับหัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ทุกอำเภอให้จัดส่งแบบสอบถามไปยังทุกโรงเรียนในสังกัด พร้อมทั้งรวบรวมแบบสอบถามจากโรงเรียนมาไว้ที่สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ
3. ผู้วิจัยไปเก็บรวบรวมแบบสอบถามจากสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอด้วยตนเอง เพื่อนำไปใช้ในการจัดทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

6. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์แล้ววิเคราะห์ด้วยเครื่องคำนวณ โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมด มาจัดทำโดยนำข้อคำถามในแบบสอบถามในตอนที่ 1 มาแจกแจงความถี่และหาค่าเฉลี่ยร้อยละ
2. นำแบบสอบถามตอนที่ 2 มาตรวจสอบและให้คะแนน ตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้

คำตอบ	ตรวจให้คะแนน		
5	เท่ากับ	5	คะแนน
4	เท่ากับ	4	คะแนน
3	เท่ากับ	3	คะแนน
2	เท่ากับ	2	คะแนน
1	เท่ากับ	1	คะแนน

3. หาค่าเฉลี่ย (μ) เป็นรายชื่อแล้วหาค่าเฉลี่ยรวมของแต่ละด้าน เสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยาย โดยใช้เกณฑ์การแปลค่าเฉลี่ยเป็น 5 ระดับตามแนวคิดของ บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว (2535 : 23-24) ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง	4.51-5.00	หมายถึง	มีความเหมาะสมมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	3.51-4.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	2.51-3.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.51-2.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.00-1.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

4. หาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

5. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับความเหมาะสมของตัวบ่งชี้ในมาตรฐานโรงเรียน พุทธศักราช 2541 โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของประชากร ในการตรวจสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของตัวบ่งชี้ในมาตรฐานโรงเรียนพุทธศักราช 2541 ของผู้บริหารโรงเรียนที่มีวุฒิการศึกษาและมีประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหารโรงเรียนแตกต่างกัน

6. ตรวจสอบแบบสอบถามทั้งหมดจำนวน 391 ชุด พบว่ามี 1 ชุดที่ผู้ตอบไม่ได้เลือกตอบเฉพาะตัวบ่งชี้ที่ 3 และตัวบ่งชี้ที่ 4 ของมาตรฐานด้านคุณภาพนักเรียน ผู้วิจัยจึงหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเฉพาะตัวบ่งชี้ที่ 3 และตัวบ่งชี้ที่ 4 จากประชากรจำนวน 390 คน